

poistné plnenie, poisťovateľ má voči poistenému právo na vrátenie poistného plnenia.

Článok X. Povinnosti poisťovateľa

Poisťovateľ má okrem povinností stanovených príslušnými právnymi predpismi aj tieto povinnosti:

- a) prerokovať s poisteným výsledky šetrenia nevyhnutného na zistenie nároku, rozsahu a výšky poistného plnenia;
- b) vrátiť poistenému ním predložené doklady, ktoré si vyzíada.

Článok XI. Plnenie poisťovateľa

1. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie v peňažnej forme, ak nerozhodne o tom, že poskytne naturálne poistné plnenie (opravu alebo výmenu veci). Poistné plnenie je splatné do 15 dní, akonáhle poisťovateľ skončil šetrenia nutné k zisteniu rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť.
2. Ak bola poistená vec poškodená, vzniká poistenému právo, ak nie je stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu primeraným účelne vynaloženým nákladom na opravu poškodenej veci zníženu o hodnotu zvyškov nahradzovaných častí poškodenej poistenej veci.
3. Náklady na provizórnú opravu poistenej veci je povinný poisťovateľ uhradiť poistenému iba v prípade, ak sú tieto náklady súčasťou celkových nákladov na opravu poistenej veci a tieto náklady nezvyšujú celkové plnenie poisťovateľa, ak nerozhodne poisťovateľ po poistnej udalosti inak.
4. Ak bola poistená vec zničená alebo stratená, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu primeraným účelne vynaloženým nákladom na znovuzriadenie veci zníženu o hodnotu zvyškov celej poistenej veci. Poisťovateľ uhradí poistenému aj primerané účelne vynaložené náklady demontáže zničenej poistenej veci.
5. Ak od roku výroby poistenej veci do dňa vzniku poistnej udalosti uplynulo viac ako 5 rokov, poisťovateľ poskytne poistné plnenie nasledovne:
 - a) ak bola poistnou udalosťou poistená vec poškodená, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu, zodpovedajúcu primeraným účelne vynaloženým nákladom na opravu poškodenej veci, a to až do výšky časovej hodnoty poistenej veci v dobe poistnej udalosti. Časová hodnota (technická hodnota) poistenej veci je hodnota, ktorú mala poistená vec v čase poistnej udalosti; určuje sa tak, že sa od novej hodnoty veci takého istého druhu takej istej akosti, ako je poistená vec alebo veci s ňou porovnateľnej, ktorá platila v čase poistnej udalosti, odpočíta suma vyjadrujúca opotrebenie, prípadne iné znehodnotenie poistenej veci z doby pred poistnou udalosťou. Ak časovú hodnotu nemožno takto určiť, určí sa odhadom. Sumu stanovenú vyššie uvedeným spôsobom poisťovateľ pred výplatou poistného plnenia zníži o cenu zvyškov nahradzovaných častí poškodenej poistenej veci;
 - b) ak bola poistnou udalosťou poistená vec zničená, odcudzená alebo stratená, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu časovej hodnote poistenej veci v dobe poistnej udalosti. V prípade, ak bola poistená vec zničená, takto stanovenú sumu je poisťovateľ oprávnený znížiť o cenu zvyškov zničenej poistenej veci. Poisťovateľ v rámci tohto poistenia uhradí poistenému aj primerané účelne vynaložené náklady demontáže zničenej poistenej veci.
6. Ak oprava alebo znovuzriadenie poistenej veci neboli uskutočnené do 3 rokov od vzniku poistnej udalosti alebo poistený prehlási, že opravu poistenej veci alebo jej znovuzriadenie nebude

uskutočňovať, je poisťovateľ povinný plniť iba do výšky časovej hodnoty poistenej veci zníženej o hodnotu zvyškov poistenej veci.

7. Iba ak je to dohodnuté v poistnej zmluve, príslušných doložkách alebo v zmluvných ustanoveniach poisťovateľ poskytne poistné plnenie za odmeny vyplatené za prácu nadčas, nočnú prácu, prácu v dňoch pracovného voľna a pracovného pokoja, expresné príplatky, letecké dodávky náhradných dielov a cestovné náklady technikov a expertov zo zahraničia.
8. Pokiaľ už nie sú sériovo vyrábané súčiastky poistenej veci na trhu, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie iba do výšky časovej hodnoty poistenej veci zníženej o hodnotu zvyškov poistenej veci.
9. Ak je v čase poistnej udalosti poistná suma stanovená poisteným nižšia ako poistná hodnota poistenej veci, potom poisťovateľ poskytne poistné plnenie, ktoré je v rovnakom pomere ku škode, ako je poistná suma k poistnej hodnote poistenej veci (podpoistenie).
10. Poistné plnenie za poistenú vec vyplatené z poistných udalostí, ktoré nastali v priebehu jedného poistného obdobia alebo, ak je poistenie dohodnuté na dobu určitú, ktoré nastali v priebehu platnosti poistenia, nesmie presiahnuť poistnú sumu uvedenú v poistnej zmluve pre túto poistenú vec.
11. Ak poisťovateľ rozhodol v zmysle bodu 1. tohto článku VPP PPEZ 08 o tom, že poskytne naturálne plnenie a poistený napriek tomu vykonal opravu alebo výmenu poistenej veci iným ako prikázaným spôsobom, poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie len do tej výšky, ktorú by poskytol, keby poistený postupoval podľa jeho pokynov.
12. V prípade, ak uvedie poistený poisťovateľa do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie poistného plnenia a takýmto spôsobom sa snaží vylákať od poisťovateľa poistné plnenie, poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie.
13. Poisťovateľ je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy primerane znížiť, ak na základe vedome nepravdivej alebo neúplnej odpovede poisteného bolo určené nižšie poistné.
14. Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzatretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť, odmietnutím plnenia poistenie zanikne.
15. Poistenie sa dojednáva so spoluúčastou, ktorou sa rozumie peňažná suma dohodnutá medzi poisťovníkom/poisteným a poisťovateľom v poistnej zmluve, ktorá sa odpočíta z plnenia poisťovateľa pri každej poistnej udalosti. Ak je však z rovnakej príčiny a rovnakou poistnou udalosťou postihnutých viac poistených vecí z jednej poistnej zmluvy, z poistného plnenia sa odpočíta len najvyššia dohodnutá spoluúčasť.
16. Poisťovateľ má právo na základe písomnej žiadosti poisteného o vinkuláciu poistného plnenia v prospech tretej osoby, ktorá bola odsúhlasená poisťovateľom, vyplatiť poistné plnenie osobe, v prospech ktorej bolo poistné plnenie vinkulované.

Článok XII. Expertné konanie

1. Poistený a poisťovateľ sa v prípade nehody o výške plnenia môžu dohodnúť, že výška plnenia bude stanovená tzv. expertným konaním. Expertné konanie môže byť rozšírené i na ostatné predpoklady práva na plnenie. Poistený môže expertné konanie požadovať i jednostranným prehlásením voči poisťovateľovi.
2. Zásady expertného konania:
 - a) každá strana písomne určí jedného experta, ktorý voči nej nesmie mať žiadne záväzky, neodkladne o ňom informuje druhú stranu;

námietku proti osobe experta možno vzniesť pred zahájením jeho činnosti;

- b) určení experti sa dohodnú na osobe tretieho experta, ktorý má rozhodujúci hlas v prípade nezhody;
 - c) experti určení poisteným a poisťovateľom spracujú odborné posudok (ďalej len posudok) o sporných otázkach oddelene;
 - d) experti posudok odovzdávajú zároveň poisťovateľovi i poistenému. Ak sa závery expertov od seba odlišujú, postúpi poisťovateľ obidva posudky expertovi s rozhodujúcim hlasom. Ten rozhodne o sporných otázkach a odovzdá svoje rozhodnutie poisťovateľovi i poistenému;
 - e) každá strana hradí náklady svojho experta, náklady na činnosť experta s rozhodujúcim hlasom hradia rovnakým dielom.
3. Expertným konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti poisťovateľa a poisteného stanovené právnymi predpismi, poistnými podmienkami a poistnou zmluvou.

Článok XIII. Výklad pojmov

1. Poisteným je osoba, na ktorej majetok sa poistenie vzťahuje.
2. Poistník je osoba, ktorá uzavrela s poisťovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné. V prípade, ak poistený sám uzaviera poistnú zmluvu alebo niektorá osoba vstupuje do všetkých práv a povinností poisteného, ktorý sám uzavrel poistnú zmluvu, tieto osoby sa považujú zároveň za poistníka, ktorý je povinný platiť poistné.
3. Poškodením veci sa rozumie zmena stavu poistenej veci, ktorú je objektívne možné odstrániť opravou alebo taká zmena stavu poistenej veci, ktorú objektívne nie je možné odstrániť opravou, napriek tomu však je vec použiteľná na pôvodný účel, na ktorú bola určená.
4. Zničením veci sa rozumie zmena stavu poistenej veci, ktorú objektívne nie je možné odstrániť opravou, a preto vec už nie je možné ďalej používať na pôvodný účel, na ktorý bola určená.
5. Stratou veci alebo jej časti sa rozumie stav, keď poistený nezávisle od svojej vôle stratil zraknosť s poistenou vecou alebo jej časťou disponovať.
6. Ak je pre uvedenie poistenej veci do prevádzky požadovaná skúšobná prevádzka, táto vec je považovaná za prevádzkyschopnú i vtedy, ak je v odstávke, je rozobraná za účelom čistenia alebo opravy, je zostavovaná po vykonanom čistení alebo oprave alebo je v skúšobnej prevádzke po odstávke, oprave a čistení.

Článok XIV. Doručovanie písomností

1. Písomnosti poisťovateľa určené pre poistníka a/alebo poisteného sa doručujú na poslednú známu adresu poistníka a/alebo poisteného. Poistník a/alebo poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy alebo sídla bez zbytočného odkladu. Povinnosť poisťovateľa sa splní, len čo ju poistník a/alebo poistený prevezme. Ak sa písomnosť pre nezastihnutie adresáta uloží na pošte a adresát si ju v príslušnej lehote nevyzdvihne, považuje sa písomnosť za doručenu dňom, kedy bola uložená, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel. V prípade, keď bola písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručiteľná z dôvodu zmeny adresy, považuje sa za doručenu dňom jej vrátenia.
2. Povinnosť poisťovateľa doručiť písomnosť sa splní aj vtedy, ak doručenie písomnosti bolo zmlaňé konaním alebo opomenutím poistníka a/alebo poisteného. Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak